GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 120. Mercurĭ, 3 (15) Iunie. 1887.

Brașovŭ, 2 Iunie 1887.

Peste trei ḑile se vorŭ începe alegerile pentru dieta unguréscă.

Alegĕtorilorŭ românĭ li s'a spusŭ, credemŭ, pretutindenĭ ceea ce trebue sĕ facă și sĕ nu facă și cum trebue sĕ se pórte față cu aceste alegerĭ.

Ceea ce li se cere alegĕtorilorŭ noștri înainte de tóte, ceea ce ceremŭ cu deosebire noi dela dênșii, este ca toțĭ într'unŭ gândŭ sĕ fiă și în unire și bună ințelegere toți pe acelașĭ drumŭ sĕ apuce ca sĕ pótă ajunge odată érăși cu toții la ținta de toți dorită.

Și óre de ce ceremŭ noi dela alegĕtorii noștri sĕ s'adune toțĭ împrejurulŭ steagului românescŭ alŭ partidei nóstre naționale? De ce dorimŭ noi așa de multŭ ca cu toții sĕ fiă unŭ trupŭ și sufletŭ față cu alegerile dietale ce suntŭ la ușă?

Póte că unuluĭ séu altuluĭ își va gândi: ce ne póte strica nouĕ Românilorŭ décă ici colo, în comuna cutare séu cutare Românii vorŭ călca hotărîrile adunărei din Sibiiu și vorŭ lua parte la alegerĭ? ce vomŭ puté dobêndi noi de acolo, că vomŭ sta cu toții umĕrŭ la umĕrŭ pe locŭ și vomŭ face ceea ce ni-a sfătuitŭ marea adunare a trimișilorŭ noștri sĕ facemŭ? Ce au dobênditŭ aceia, carĭ au urmatŭ până acuma sfatului adunărilorŭ românescĭ?

Suntŭ în cea mai mare rĕtăcire cei ce se gândescŭ și se întrébă astfelŭ: suntŭ orbĭ aceștĭ Românĭ și nu vĕdŭ prăpastia spre care se rostogolescŭ deslipindu-se de frații lorŭ, în credință că, décă se vorŭ schimba timpurile, érăși se vorŭ puté alătura la ei.

Deșértă credință! Cum se vorŭ mai puté ei intórce și înșira în rêndurile frațilorŭ lorŭ, décă îi va inghiți prăpastia cătră care alérgă ca nisce căpiațĭ de-a ruptulŭ capului?

Colo câte unŭ proprietarŭ, dincolo câte unŭ preotŭ, dincóce câte unŭ advocatŭ fiindŭ orbitŭ, de ceea ce i se pare lui mai cu cale pentru ca sĕ n'aiba cértă și neplăcerĭ cu puternicii comitatului, trăiesce în credința, că prin aceea că a făcutŭ pe voiă solgăbirĕului séu fișpanului a câștigatŭ ceva și că din acestŭ câștigŭ arŭ póte trage și ceilalțĭ Românĭ órecare folosŭ.

Nenorocitulŭ, elŭ nu vede și nu scie, că dușmanulŭ dă adĭ cu o mână, pentru ca mâne sĕ pótă lua cu douĕ, că adĭ îți promite marea cu sarea pentru ca mâne sĕ-ți ia și cămașa de pe tine; nu vede și nu scie că celŭ ce se dă odată legatŭ în mâna potrivnicului este pierdutŭ pentru óstea lui, la care nu se mai póte intórce. Ce folosŭ póte aduce unŭ fugarŭ, unŭ omŭ lașŭ ca acesta, frațilorŭ séi de arme? Elŭ își va scăpa póte viața, dér ce-i va folosi ea décă o va trăi cu rușine și încărcatŭ de blăstĕmulŭ frațilorŭ sĕi pe carĭ i-a părăsitŭ în ceasulŭ primejdiei? Nu e mai bine a pătimi câtŭ de multŭ, decâtŭ a duce o astfelŭ de viață prăpădită?

Dér aceia, carĭ pentru ca sĕ nu aibă nicĭ o supĕrare și sĕ nu aducă nicĭ cea mai mică jertfă, se facŭ slugile Ungurilorŭ dela putere, mai au obrazulŭ sĕ susțină, că ei lucră cu minte și înțelepțesce și că purtarea lorŭ au îmblânditŭ furia celorŭ ce s'au juratŭ sĕ ne nimicéscă.

Pe aceștĭ fățarnicĭ îi întrebămŭ: arătați-ne ce a-țĭ câștigatŭ voi până acuma cu slugărnicia vóstră, făcuta-țĭ sĕ înceteze prigonirile și asuprirle, pus'ațĭ prin închinăciunile vóstre stavilă urgiei, dobândit'ațĭ măcarŭ atâta ca stăpânii ce vi ia-țĭ alesŭ sĕ fiă mai drepțĭ față cu voi înși-vĕ, carĭ le facețĭ pe voiă și le dațĭ ajutorŭ în potriva frațilorŭ voștri?

Ce credețĭ că vorŭ dobêndi pĕcătoșii preoțĭ din comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca, carĭ s'au pusŭ la porunca ómenilorŭ lui Banffy-pașa? Nu li-o spunŭ de p'acum Ungurii că ei nu suntŭ nicĭ Românĭ, nicĭ Ungurĭ, ci numai nisce bulendre (csak rongyok)? Ce alta póte fi rĕsplata lorŭ decâtŭ blăstămulŭ frațilorŭ lorŭ și dispretulŭ străinilorŭ?

Ne vorŭ întreba însĕ fățarnicele slugĭ ale celorŭ dela putere: ce a-țĭ dobênditŭ voi prin aceea că ațĭ ținutŭ la hotărîrile adunărilorŭ românescĭ și n'ațĭ alesŭ?

Amŭ dobênditŭ — le rĕspundemŭ — că potrivnicii noștri sciu că au de a face c'unŭ poporŭ românescŭ, care are și elŭ o voință, are și elŭ dorințe și aspirațiunĭ, carĭ nu le-au pututŭ șterge despotismulŭ și apăsare ocârmuirei unguresci; dér décă n'amŭ pututŭ dobêndi mai multŭ, cine altulŭ e de vină de nu cumva acele pĕcătóse și nenorocite bulendre, carĭ prin slugărnicia lorŭ ticălósă au îmbărbătatŭ pe potrivnicĭ și i-au făcutŭ sĕ credă, că cu timpulŭ vorŭ puté înăbuși de totŭ glasulŭ poporului nostru?

Eată déră, frațĭ Românĭ, că numai o singură scăpare este pentru noi, numai unŭ singurŭ lucru ne póte mântui, înțelegerea și legătura sfântă dintre noi, ca sĕ pótă fâlfăi mândru stégulŭ românescŭ, stégulŭ partidei nóstre naționale și sĕ né ducă la isbândă!

Schimbarea ministerială în Serbia.

In Serbia s'a îndeplinitŭ în timpulŭ de față o schimbare ministerială, care de sigurŭ va aduce cu sine și o schimbare a politicei esteriόre a regatului. Incă înainte cu câteva lunĭ se totŭ vorbea despre o asemenea schimbare politică, dér mai alesŭ de când regina Serbiei s'a decisŭ sĕ plece în Rusia și regele Milan a făcutŭ visită ambasadorului rusŭ din Belgradŭ d. Persiani. Pe când din capitala Serbiei veneau scirĭ, care declarau ca neadevĕrate sgomotele despre o schimbare politică, acésta se esecuta deja pe nesimțite și adĭ e deja faptŭ împlinitŭ.

Ministerulŭ Garașanin a demisionatŭ, ne mai putêndŭ resista curentului favorabilŭ Rusiei și adĭ e în Serbia unŭ cabinetŭ Risticĭ, care se scie că e pentru alăturarea Serbiei la Rusia în ce privesce politica esterióră. Acésta a accentuat'o Risticĭ chiar în condițiunile ce le-a pusŭ pentru ca sĕ priméscă a forma cabinetulŭ și anume că va libera Serbia de tutela piețelorŭ financiare ale Austro-Ungariei și Germaniei. Risticĭ a luatŭ pe lângă presidiulŭ și portofoliulŭ ministeriului de esterne.

Inainte de schimbarea cabinetului a fostŭ în Belgradŭ și în totŭ regatulŭ o manifestațiune, care dovedĭ că curentulŭ e cu totulŭ favorabilŭ Rusiei. D-lŭ Persiani, ambasadorulŭ rusŭ din Belgradŭ, și-a serbatŭ jubileulŭ de 25 anĭ de servițiu. Din tótă țéra i s'au manifestatŭ simpatii, însușĭ regele Milanŭ l'a felicitatŭ ca pe „celŭ mai bunŭ prietenŭ alŭ sĕu“. La banchetŭ s'au anunțatŭ a lua parte representanțĭ din întregŭ regatulŭ, ba chiar și din Semlinŭ, Neoplanta, Chichinda, Becĭcherecŭ ș. a. adecă Sêrbĭ din monarchia nóstră.

Acéstă manifestare se consideră ca o demonstrațiune în contra înțelegerei Serbiei cu monarchia nóstră, și ca o dovadă că Sêrbii preferŭ acestei înțelegerĭ o alianță cu Rusia.

Mișcarea electorală.

Relativŭ la invoiala dintre Sașii și Maghiarii brașovenĭ, ce ni s'a comunicatŭ că s'a stabilitŭ în privința cercului electoralŭ alŭ Sĕcelelorŭ, și despre care amŭ împărtășitŭ în fóia nóstră cele ce se vorbeau prin Sĕcele, când candidatulŭ ungurŭ și-a ținutŭ discursulŭ-programŭ, „Kronstädter Zeitung“ ḑice: »Acéstă versiune nu e nicidecum adevĕrată. Cu deosebire nu e adevĕratŭ, că o deputațiune săsescă ar fi 'ncercatŭ sĕ induplece pe comitele supremŭ a rĕmâné în postulŭ sĕu. Orĭ câtŭ de multŭ scimŭ apreția și stima persóna și binevoitórea atitudine a comitelui supremŭ contele Andreiu Bethlen, totŭ atâtŭ de departe suntemŭ de accea, ca din considerațiunĭ personale sĕ ne abatemŭ măcarŭ câtŭ unŭ firŭ de pĕrŭ dela principiile nóstre politice și dela programulŭ partidei nóstre săsescĭ. Ceea ce ne-a făcutŭ sĕ nu punemŭ de astădată nicĭ unŭ candidatŭ în cerculŭ electoralŭ alŭ Sĕcelelorŭ, *vomŭ arĕta* mai acuratŭ într'unŭ articulŭ de fondŭ *în numĕrulŭ de mâne* alŭ acestei foi“.

In *Altenburg* candidatulŭ oposiționalŭ Emer. Veszter ḑise în discursulŭ sĕu programŭ, că e pentru trecerea administrațiunei politice în mânile statului, pentru justițiă repede, eftină și independentă, pentru validitarea aspirațiunilorŭ naționale unguresci în armata comună, pentru pace cu naționalitățile, negreșitŭ după calapodulŭ „ideii de statŭ maghiarŭ“ și kulturegyletistŭ.

In *Baia* candidatulŭ tiszaistŭ Latinovicĭ ḑise că luptă sub steagulŭ principiilorŭ de libertate, egalitate și frățietate, alŭ cărui conducĕtorŭ probatŭ e Kolom. Tisza, omŭ »iubitorŭ de dreptate«, cu „ințelepciune politică“, cu »destoinicia unui mare bărbatŭ de statŭ“, cu „caracterŭ“, cu „virtuțĭ patriotice“ etc. etc. Totŭ discursulŭ a fostŭ unŭ discursŭ de curtisanŭ tiszaistŭ. De altmintrelea, vai șĭ amarŭ de libertatea, egalitatea și frățietatea probată de „iubitorulŭ de dreptate“ Tisza!

In *Balavasar* candidatulŭ guvernamentalŭ Iul. Horvath vorbì despre interesele Ungariei în Orientŭ, despre ocuparea Bosniei și Erțegovinei; ḑise că pentru dinastiă celŭ mai „sigurŭ“ terenŭ este statulŭ „maghiarŭ“ (Suntemŭ siguri că nu o crede asta nicĭ însușĭ candidatulŭ dér încă dinastia. — Red.)

In *Rosenau* candidatulŭ guvern. contele Em. Andrassy ḑise între altele că: va grăbi desființarea regalielorŭ de crâșmăritŭ; va face, ce producte brute din țĕrĭ steine sĕ se importe numai plătindu-se astfelŭ de vămĭ, cum se plătesce când se esportă producte brute din Ungaria; va stărui ca *sub nici o condițiune sĕ nu se permită întrarea în Ungaria vitelorŭ române.* Germania încă a făcutŭ așa față cu Austro-Ungaria. Apoi sĕ se înființeze vamă la granița dintre Ungaria și Austria.

In *Cristurulŭ sĕcuescŭ* s'a datŭ alegĕtorilorŭ unŭ banchetŭ de 350 tăcâmurĭ dreptŭ arvună pentru candidatulŭ guvernam. Arpad Szentkiralyi.

In *Clușiu* fostulŭ deputatŭ și candidatulŭ guvern. Desider Sigmond vorbì despre „marea vaḑă“ a Ungariei în Europa; e pentru introducerea monopolului spirtului, va lucra pentru ca Clușiulŭ sĕ devină centrulŭ spiritualŭ alŭ Ardealului. (Póte centrulŭ monopolului spirtului în Ardealŭ. — Red.) Celalaltŭ fostŭ deputatŭ și candidatulŭ guvern. Hegedüs ḑise că Ungurii sĕ nu lase pe Croațĭ sĕ iasă din legătura de dreptŭ publicŭ cu statulŭ „maghiarŭ“; în Croația se promovéză adĭ pretutindenea alipirea pentru statulŭ „maghiarŭ“. (Ce ilusiunĭ kulturegyletiste! — Red.) Unŭ banchetŭ de 300 tacâmurĭ arvunì pe alegĕtorĭ.

In *Comorn* gener. Klapka vorbì pentru candidatulŭ guvern, Pulay și ḑise între altele: „Lupta pentru principie nu se cade sĕ trécă pe tĕrĕmulŭ urei și suspicionărei. Pentru patria nóstră, care e încunjurată de atâțĭ dușmanĭ fățișĭ și ascunșĭ, astfelŭ de lupte potŭ devenì critice, mai alesŭ acumŭ când, póte, în curêndŭ trebue sĕ fimŭ pregătițĭ cu puterĭ unite pentru apĕrarea patriei nóstre.“ Urmă apoi arvuna: banchetŭ cu 300 tacâmurĭ.

In *Czegled* i s'a făcutŭ mare alaiu antisemitului Iuliu Verhovay. Unŭ escadronŭ de husarĭ din Czegled și douĕ companii de infanteriă venite din Pesta cu acelașĭ trenŭ în care a venitŭ și Verhovay stetéu gata în plină armătură spre a impedeca eventuale escese, mai alesŭ că în nóptea trecută li s'au spartŭ ferestrile mai multorŭ orășenĭ de-ai partidei contrare, și chiar căpitanului de husarĭ Hager. »Pester Lloyd“ e informatŭ că la gară l'au așteptatŭ pe Verhovay vr'o 600 de țĕranĭ ungurĭ desculțĭ și sdrențoșĭ, cu steagurĭ. Conductulŭ dela garŭ era însoțitŭ de haiducĭ orășenescĭ, în urma lui unŭ escadronŭ completŭ de husarĭ călare, apoi cele douĕ companii de infanteriă din Pesta. La primăriă, Iuliu Verhovay și Csatar Verhovay au fostŭ apostrofațĭ de primarŭ, că îndată ce vorŭ ațîța, ca în 1884, contra vre-unei confesiunĭ (israelite,) va pune sĕ 'i aresteze pe amêndoi și, décă va fi nevoiă, sĕ'i taiă chiar în bucățĭ. I. Verhovay vorbì apoi poporului, cu miile adunatŭ, des-

pre situaţiunea ţěrii şi ḑise că datoria statului e deja aşa de mare, încâtŭ de fiăcare omŭ din statulŭ „maghiarŭ“ se vinŭ 18 fl. Rotschild primesce pe anŭ dela guvernulŭ unguresců 118 milióne interese. Elŭ vrea ca naţiunea sě fiă maghiară-creştină şi independentă. Turburărĭ nu s'au întêmplatŭ.

In *Miskolcz* candidatulŭ Vadnay ḑise între altele, că antipatii contra unei classe, naţionalităţĭ orĭ confesiunĭ împedecă numai scopulŭ principalŭ, sporirea puterilorŭ unguresci. Potŭ numai distruge, dér nu ameliora. — Negreşitŭ că aceste vorbe suntŭ ḑise pentru Jidovĭ, căcĭ până acum numai contra agitaţiunilorŭ antijidovescĭ ia guvernulŭ şi autorităţile lui mĕsurĭ. Câtŭ pentru adevĕratele naţionalităţĭ ale ţĕrii, agitaţiunile contra lorŭ trecŭ de fapte »patriotice“.

In cerculŭ *Bocşei* alegĕtorii românĭ au ţinutŭ în Bocşa montană o adunare sub preşedinţa d-lui M. Ţapu. După ce s'a luatŭ cu vii aprobărĭ şi in unanimitate la cunoscinţă apelulŭ comitetului centralŭ din Sibiiu, preotulŭ V. Oghĕrlaciu din Jidovinŭ, după o vorbire entusiastă despre coruptiunile, persecuţiunile, apăsările şi nedreptăţirile stăpânirei unguresci, propuse *abţinerea dela viitórea alegere de deputatŭ*. Adunarea a primitŭ unanimŭ *pasivitatea*. Acéstă hotărire s'a decisŭ sĕ se facă cunoscută intregului cercŭ şi printr'unŭ apelŭ. S'a adusŭ mulţămită d-lorŭ delegaţĭ la Sibiiu *Coriolanŭ Brediceanu* şi *Dr. C. Diaconovici*, carĭ au fostŭ şi la adunarea acésta de a datŭ sĕmă despre conferinţa din Sibiiu; s'a mai mulţămitŭ d-lui Diaconovici pentru gratuita tipărire a apelului în tipografia propriă „Românische Revue“. După ce preşedintele II-a pusŭ alegĕtorilorŭ la inimă sĕ ţină cu sfinţeniă la hotărirea adunărei şi sĕ nu contribue cu votulŭ la apĕsarea neamului lorŭ, adunarea se termină în entusiaste strigăte. Acesta e cerculŭ care şi acum trei anĭ a eş'tŭ victoriosŭ la alegerĭ cu candidatulŭ sĕu Brediceanu în contra lui Ludovicŭ Tisza. Dér, cum se scie, camera din Pesta n'a vrutŭ sĕ verifice alegerea lui Brediceanu, ci pe a frăţiorului ministrului preşedinte. Prin urmare de ce sĕ mai alegă ómenii, când legea şi dreptatea e înlocuită cu volnicia şi cu ilegalitatea?

Comanda de corpŭ din Sibiiu a datŭ unŭ ordinŭ în puterea căruia comandele de trupe, la cererea comitetului centralŭ orĭ a preşedintelui electoralŭ, au sĕ dea la alegerile dietale asistenţa necesară. — Cum vedemŭ, după tóte semnele alegerile au sĕ fie cu focŭ de artificii.

De lângă Mociu de pe Câmpiă, 11 Iunie 1887.

In seria corupţiunilorŭ unguresci, ce le înregistraţĭ în rubrica mişcărilorŭ electorale, vĕ rogŭ, on. d-le Redactorŭ sĕ nu treceţĭ cu vederea nicĭ licitaţiunea de voturĭ şi nenumĕratele încercărĭ de seducere ce le facŭ corteşii unguresci cu Românii din cerculŭ electoralŭ alŭ Cojocnei.

In cerculŭ acesta alegerea se va efectui în 17 Iunie. Candidatulŭ partidei guvernamentale este Zejk Karoly, ér alŭ oposiţiunei este Visontai. Lupta între partide este mare. Oposiţiunea face totŭ pentru ca sĕ arvunescă voturile pentru candidatulŭ lorŭ, dér nicĭ guvernamentalii nu se dau îndĕrĕtŭ. Acestia cutrieră satele pentru a se convinge, décă nu cumva oposiţionalii au promisŭ alegĕtorilorŭ mai multŭ ca ei. In vre-o trei cercurĭ notarialĭ din pretoriatulŭ Mociului şi anume: în alŭ Fraţii, Căliannului şi in cerculŭ Jucului au umblatŭ la 9 Iuniu n. c. mamelucii guvernamentalĭ pe la alegĕtorĭ pentru ca sĕ se convingă, nu cumva aceştia s'au clătinatŭ în credinţă şi décă mai ţinŭ ei strînsŭ la arvuna ce li s'a datŭ; ba în comunele ţinĕtóre de unulŭ din cercurile notarialĭ de mai susŭ sciu numitŭ, că aceştĭ cutezătorĭ corteşĭ ai guvernului au trimisŭ în timpŭ de nópte agenţĭ, carĭ pe primarii comunalĭ sĕ-i chieme la »poruncă« înaintea lorŭ pentru a-i întreba, décă suntŭ sigurĭ de alegĕtorii din comunele lorŭ şi acestorŭ nefericiţĭ primarĭ lĭ au datŭ corteşii »poruncă«, ca sĕ vegheze ne'ncetatŭ şi de cumva vorŭ observa, că oposiţionalii încă umblă sĕ câştige pe alegĕtorĭ, sĕ le-o facă acésta numai decâtŭ cunoscutŭ „Mărielorŭ“ lorŭ.

Alegĕtorilorŭ românĭ li-se promitŭ banĭ şi vinarsŭ din abundanţă; totulŭ se face pentru spargerea passivităţii lorŭ.

Aşadéră articululŭ de lege V alŭ legei electorale din 1878 în care prin § 78 se prescrie pentru celŭ ce dă seu promite banĭ la alegerĭ de deputaţĭ pedépsă până la 6 lunĭ arestŭ şi până la 1000 fl. amendă în banĭ, ér prin § 185 alŭ aceluiaşĭ articulŭ de lege *se prescrie totŭ asemenea pedépsă şi pentru cei ce primescŭ banii spre a'şĭ da votulŭ*: acéstă lege, ḑicŭ, nu e făcută pentru ca sĕ se ţină din partea Ungurilorŭ, ci ea se folosesce ca mijlocŭ de a intimida naţionalităţile, carĭ nu jócă pe placulŭ lorŭ.

Tóte coruperile unguresci din părţile acestea se referŭ la poporulŭ românescŭ, fiindcă ţinutulŭ e locuitŭ aprópe esclusivŭ numai de Românĭ, prin urmare şi alegĕtorii suntŭ în parte fórte mare românĭ, cu carĭ Ungurii, mai virtosŭ guvernamentalĭ, vreu sub orĭ ce condiţiune sĕ facă speculă. Ne trimitŭ ordinaţiunĭ peste ordinaţiunĭ şi anunţurĭ peste anunţurĭ învĕţându-ne ce sĕ facemŭ, ca şi cum noi lipsă de învĕţătura lorŭ amŭ ave; ba ne recitéză mereu paragrafĭ de lege, cu scopulŭ ca prin ei sĕ înfrice pe inteligenţii românĭ chiar şi numai a spune alegĕtorilorŭ din comunele lorŭ hotăririle conferinţei din Sibiiu. Corupţiunea e la culme în tóte direcţiunile. Sperămŭ însĕ, că cei ce suntŭ chiămaţĭ a păstori turma lui Traianŭ îşĭ vorŭ face datorinţa şi nu vorŭ lăsa sĕ cadă poporulŭ pradă pe mâna acestorŭ ómenĭ cu sufletulŭ vĕndutŭ. Vomŭ vede. *Câmpeanulŭ.*

Din nordulŭ Transilvaniei, 12 Iunie 1887.

Vĕ comunicŭ ceva despre mişcările electorale din municipiulŭ Solnocŭ-Dobêcei.

Tóte alegerile de deputaţĭ din tóte şépte cercurile electorale suntŭ fixate pre ḑiua de 17 Iunie a. c. (schimbărĭ s'au făcutŭ în 3 cercurĭ.) Toţĭ candidaţii suntŭ guvernamentalĭ. —

I. In cerculŭ electoralŭ alŭ Deşiului, representatŭ în periodulŭ dietei trecute prin farmacistulŭ d. Carol Roth, care a vorbitŭ în dietă despre vulturĭ şi a representatŭ, în loculŭ credinţionalului, contulŭ speselorŭ sale dela alegere, a păşitŭ contele Dominic Teleki din Cuzdriora, fostulŭ representantŭ alŭ cercului Lăpuşiului, alesŭ în 1884 contra d-lui conte Paul Bethlen, care acuma nu păşesce, fiindŭ că, înruditŭ prin căsătoriă cu „providenţialulŭ“ ministru-preşedinte Tısza, îşĭ aştéptă denumirea de prefectŭ la Bistriţa-Năsĕudŭ orĭ airlea de sigurŭ.

II. In cerculŭ Lăpuşiului a păşitŭ br. Carolŭ Bornemisza dela Dobricŭ, nouă creatură.

III. La Becleanŭ e candidatŭ totŭ fostulŭ deputatŭ Bethlen Aladár.

IV. In Ileanda totŭ fostulŭ deputatŭ Ludovic Simo dela Poiana. Se ḑice că acesta spre a-şĭ asigura voturile Româniiorŭ s'au folositŭ de cu bună vreme de unŭ soiu nou de corteşire, că primea suplicele preoţilorŭ românĭ din cerculŭ sĕu electoralŭ şi mai târḑiu amintiţii preoţĭ, încungiurândŭ ordinariatulŭ respectivŭ, işĭ primeu cei 30 de arginţĭ dela d. deputatŭ.

V. In cerculŭ Iclodului candideză advocatulŭ Alexa Bokros din Cluşiu importatŭ.

VI. In satulŭ Szek cu 700 alegĕtorĭ toţĭ darabanţĭ, păşesce Nicolau Torma tênĕrulŭ, asemenea creatură nouă şi fiiulŭ fostului preşedinte de scaunŭ comitatensŭ Stefanŭ Torma, nepotulŭ profesorului universitarŭ Carol de Torma.

VII. In oraşulŭ Gherla totŭ fostulŭ deputatŭ Anton Molnár.

Afară de ultimele 2 cercurĭ, tóte celelalte cercurĭ electorale suntŭ compuse din alegĕtorĭ românĭ în mare maioritate, şi totuşĭ vorŭ eşi aleşĭ deputaţĭ — firesce numai ungurĭ — abţinĕndu-se Românii în sensulŭ concluselorŭ conferinţei generale dela Sibiiu.

Mâne se va ţine conferinţa electorală a Românilorŭ, despre care voiu raporta. — *Şiregamulŭ*

SCIRILE ḐILEI.

Ni se scrie din *Cetatea de baltă* la 8 Iunie 1887: In 28 Maiu pe la 2 óre după améḑĭ deasupra Cetăţii de baltă şi Craifalăului s'au arĕtatŭ nisce norĭ negri-vineţĭ şi apoi s'a scoboritŭ pe teritorulŭ Cetăţii de baltă, Şionfalĕu şi Velţiu în colo către Blăşielŭ o plóiă cu grindină, carea în mersulŭ ei a stricatŭ sĕmĕnăturile, viile şi a noroitŭ ierburile. In o luncă pe teritoriulŭ Cetăţii de baltă s'a aflatŭ unŭ pruncŭ înecatŭ, alŭ unui Sasŭ din Basna, în etate de 13 anĭ şi 10 lunĭ, despre care au spusŭ părinţii că a fostŭ la câmpŭ cu vitele. Din ḑiua numită în tótă ḑiua avemŭ ploi torenţiale, grindina şi revĕrsarea Têrnavei şi a riurilorŭ laterale au făcutŭ marĭ daune şi în susŭ pe la Têrnava mică, la Craifalău şi Dicio-Sânt-Mărtinŭ.

—x—

Suntemŭ informaţĭ, că d. Silvestru *Moldovanŭ*, profesorŭ la gimnasiulŭ românŭ din locŭ, se retrage din postulŭ de profesorŭ cu începerea anului scolarŭ viitorŭ. D sa se întórce la Turda, unde va conduce lucrările de comptabilitate la institutulŭ de creditŭ şi economii »Arieşana“. — Regretămŭ retragerea d-lui profesorŭ S. Moldovanŭ, cu atâtŭ mai multŭ că d-sa a datŭ în scurtŭ timpŭ doveḑĭ frumóse, că e o destoinică şi fórte activă putere didactică!

—x—

Direcţia generală a căilorŭ ferate unguresci a făcutŭ cunoscutŭ, că până la alte disposiţiunĭ s'au sistatŭ tóte favorurile şi reducerile taxelorŭ biletelorŭ acordate atâtŭ singuraticelorŭ persóne câtŭ şi reuniunilorŭ.

—x—

După cum e informatŭ „Cooperatorulŭ Românŭ« dela comisarii sĕi, la esposiţiunea din *Craiova* vorŭ lua parte şi fabricanţĭ din Rusia şi din Francia.

—x—

Aceeaşĭ fóiă comunică, că „*Marşulŭ Cooperatorilorŭ*“, compusŭ de d-lŭ Iacobŭ *Mureşianu* din Blaşiu pentru deschiderea esposiţiunei din Craiova, va fi peste curêndŭ imprimatŭ şi se va vinde cu 1 leu şi 50 banĭ la tóte librăriile din România.

—x—

Miklos *Bartha*, redactorulŭ lui »Ellenzek“, şi Bela *Erdelyi*, au fostŭ condamnaţĭ la 10 Iunie n. de tribunalulŭ din Cluşiu: celŭ dintêiu la o ḑi, celŭ de-alŭ doilea la ḑece ḑile închisóre de statŭ pentru delictulŭ de duelŭ, şi la plătirea cheltuelilorŭ de judecată. Condamnaţii s'au declaratŭ mulţămiţĭ cu sentinţa, din contră procurorulŭ a anunţatŭ apelŭ.

—x—

In *Şebişŭ* bântue vĕrsatulŭ. E temere că va lua o întindere epidemică, decă nu se vorŭ lua grabnice mĕsurĭ.

—x—

Ministrulŭ de comerţŭ a însărcinatŭ pe inspectorulŭ industrialŭ Ludovic Binder cu visitarea fabricilorŭ din ocolulŭ camerei comerciale şi industriale din Braşovŭ.

—x—

Ministrulŭ de interne a datŭ societăţii actorilorŭ unguresci din Cluşiu 2000 fl. — Dér societăţilorŭ românesci culturale când li se vorŭ da, nu din banii unguresci, der măcarŭ din banii românesci?

—x—

In *Şura mare* s'a bolnăvitŭ deunăḑile unŭ calŭ alŭ unei femei. La sfatulŭ vecinilorŭ, ea pregăti o doctoriă de casă şi o dete calului sĕ o bea. Doctoria

FOILETONU.

Vulturelŭ.

(Poveste.)

Fost'a fostŭ 'n lume-odată
Intr'o ţéră 'ndepărtată
O pădure veche tare
De fagŭ naltŭ şi goronŭ mare,
Vulturĭ marĭ încă s'aflau
Carĭ cuiburĭ îşĭ făceau,
Pe vĕrfulŭ goronilorŭ,
Prin crengile fagilorŭ...

Intr'o ḑi unŭ vĕnătorŭ
Intră'n codru 'ncetişorŭ
Ţinĕndŭ întinsŭ arculŭ sĕu
Inainte totŭ mereu,
Căcĭ cu câtŭ mai multŭ mergea
Totŭ mai tare audia
Sunetŭ jalnicŭ plângĕtorŭ
Din adĕnculŭ codrilorŭ...
Intr'acolo se'ndrepta
De und' sunetulŭ venia
Şi în laturĭ totŭ căuta
Dér nimica nu vedea.
Elŭ cu gândŭ de vĕnătóre
Merge, merge totŭ mai tare
Prin pădurea sunătóre,
Când în susŭ, când josŭ căutândŭ,
Inainte'ncetŭ păşindŭ
Şi cu grije ascultândŭ...

La unŭ goronŭ elŭ soseşce
Aci apoi se opresce,
Şi spre vĕrfulŭ lui privesce,
Şi spre a lui milă, şi'ntristare
Étă că ḑăresce elŭ
Pe unŭ fragedŭ goronelŭ
Unŭ pruncŭ micŭ şi frumuşelŭ
Intr'unŭ cuibŭ de crengĭ uscate
De unŭ vulturŭ adunate.
Bietulŭ pruncŭ amarŭ plângea
Jalnicŭ multŭ se văeta,
Căcĭ pe dênsulŭ ilŭ perduse
A sa mamă ce trecuse
Prin pădurea'nfricoşată
Cea de vulturĭ mulţĭ cercată:
La amiaḑĭ ea se culcase
Sub goronŭ pe erburĭ grase
Ér' copilulŭ şi'lŭ lăsase
Ca sĕ dórmă'n a ei pólă
Până ce şi ea se scólă
Ca sĕ plece mai departe
Şi sĕ iésă'n cea parte
A pădurii 'ntunecate;
Ér' pe când dênsa durmia
Câtŭ nimica nu simţia,
Unŭ vulturŭ care sbura
Prin pădure peste ea
Prunculŭ lângă ea'lŭ ḑări,
Şi se scobori aci,
In alŭ sĕu ciocŭ ilŭ luă

Cu elŭ linŭ se ridică
Şi frumosŭ ilŭ aşeḑă
Pe goronulŭ celŭ înaltŭ
In alŭ sĕu cuibŭ largŭ şi latŭ:
Maică sa când se treḑi
Pruncului nu şi'lŭ mai găsi..
. . . .
Decĭ pruncu'n codru rĕmase
Ér mă-sa acas' plecase...

Vĕnătorulŭ se apucă
Pruncului josŭ sĕ mi-lŭ aducă,
Şi se sue'n voiă dragă
De pe-o crénğă pe altă creangă
Şi aduse dênsulŭ josŭ
Copilaşulŭ celŭ frumosŭ,
Dându-i pâne de mâncare,
Apă rece de gustare
Şi'lŭ ţinŭ pe braţŭ la sine
Până ce'lŭ sĕtui bine,
Apoi blândŭ mi'lŭ mângâia
Şi dulce mi'lŭ drăgostea
Făcêndu lŭ sĕ nu mai plângă,
Jalea, dorulŭ sĕ şi lŭ stingă..
Şi află dênsulŭ de bine
Sĕ ducă pruncului cu sine
Şi sĕ-lŭ ţină sĕ-lŭ nutréscă
In a sa casă sĕ-lŭ crescă,
Căcĭ şi dênsulŭ mai avea
Unŭ pruncuţŭ frumosŭ aşa
Ce cu ăsta sĕmĕna.

Şi'lŭ aduse elŭ la sine
Şi'lŭ ţinea acasă bine
Ca sĕ créscă'n voiă bună
Cu alŭ sĕu „Niţu« dinpreună...
Pe cestŭ pruncŭ ce a fostŭ furatŭ
De celŭ vulturŭ aripatŭ,
Fiindŭ elŭ copilŭ aflatŭ
»Vulturelŭ« l'a botezatŭ.

Creşceau prunci amêndoi
Fără grijĭ, fără nevoi:
Ca şi doi fraţĭ dulcĭ trăiau
Şi'ntr'atâta se iubeau,
Incâtŭ unulŭ de mergea
In altŭ locŭ de se juca,
Celălaltŭ plângea acasă
Era totŭ cu frica'n óse,
Că pe frate sĕu l'a perde
Şi că mai multŭ nu-lŭ mai vede...
Ér acasă când venea
Iute'ncale-i alerga
Voiosŭ ilŭ îmbrăţişa,
Lacrimile îşĭ ştergea
Şi ridea şi-lŭ săruta...
Ei erau blânḑĭ frumuşei
Şi se iubeau intre ei,
Ca doi fraţĭ, doi îngerei
Şi ca doi trandafirei...
. . . .

(Va urma.)

insĕ conţiné şi otrăvurĭ, şi aşa calulŭ se bolnăvì şi mai rĕu; de asemenea se bolnăvirĕ de aceeaşĭ bólă şi alţĭ patru cai din grajdŭ De temă ca bóla sĕ nu ia proporţiunĭ epidemice în satŭ, cei cincĭ cai fură omoriţi din ordinulŭ autorităţii. La esecutarea acelui ordinŭ, femeia din nebăgare de sémă se tăia la mână, rana venì în atingere cu substanţa fluidă a animalului ucisŭ şi curêndŭ se arătară urme de otrăvire, umflându-i-se mâna totŭ mai tare în cumplite durerĭ. Ajutorulŭ medicalŭ ne mai putêndŭ face nimicŭ, după două ḑile murì femeia. — Avisŭ celorŭ, carĭ abuseză de doftorile de casă.

—x—

Redactorului Kovacs alŭ foiei „Csongradmegye" i s'a intentatŭ de procurorŭ procesŭ de pressă pentru clevetire şi vătămare de onore. In fóiă a apărutŭ adecă unŭ articulŭ, în care se susţine, că mai mulţĭ membri ai tribunalului din Seghedinŭ jócă cu hoţii de cai sub unŭ coperişŭ şi că deca pe o parte gendarmii aducŭ legatŭ unŭ hoţŭ la tribunalŭ, pe cealaltă parte, după informaţiunile date, după câteva minute hoţulŭ e pusŭ în libertate, şi neimpedecatŭ ese frumosŭ pe portă la braţŭ cu advocatulŭ sĕu. Kovacs a ḑisŭ la instrucţiune că va dovedi acésta.

—x—

Mâne, Mercurĭ în 3/15 Iunie, representanţa *oraşului Braşovŭ* va ţine la 3 óre d. a. adunare generală în casa sfatului. La ordinea ḑilei suntŭ 20 de obiecte ce au sĕ fiă pertractate.

—x—

Părintele Creiţarŭ din Bodă ne rogă sĕ arătămŭ că, privitorŭ la scirile din N-rii 46 şi 117 ai foiei nóstre, nu e adevĕratŭ că, ar concura pe ómenĭ la tergurĭ, nicĭ că în ḑiua de S-ţii Constantinŭ şi Elena s'ar fi dusŭ în România pentru ca sĕ caute nisce mărturii. Ne mai spune, că poporenii ar fi atâtŭ de amăriţĭ din causa neînţelegerilorŭ ce esistă între învĕţătorĭ şi preotŭ, încâtŭ în 21 Maiu v. în faţa d-lui protopopŭ arŭ fi strigatŭ, că »facŭ scolă comunală." — Negreşitŭ că lăsămŭ sub rĕspunderea părintelui Creiţarŭ aceste împărtăşirĭ; dér ceremŭ ca superioritatea nóstră bisericéscă şi scolară sĕ dispună facerea unei serióse anchete, căcĭ rĕu de totŭ mergŭ lucrurile în Bodŭ.

—x—

In decursulŭ lunei trecute s'au depusŭ la băncile localĭ fl. v. a. 317,400, şi s'au ridicatŭ fl. 322,600.

—x—

In *Făgăraşŭ*, în nóptea de 11 spre 12 Iunie n., o femeiă ce locuesce singură fù călcată de 6 hoţĭ, torturată şi jefuită de 800 fl. Trei persone bănuite au fostŭ arestate.

—x—

In munţii *Cherţişórei* se adăpostescŭ de câtva timpŭ nisce hoţĭ. Unulŭ din ei este cherţişoreanŭ, er ceilalţĭ 9 suntŭ din România, precum spunŭ foile unguresci. Se ḑice că au multŭ aurŭ şi argintŭ, ceea ce face sĕ se credă că înainte de a se refugia în aceştĭ munţĭ, au comisŭ unŭ mare furtŭ. In urmărirea lorŭ s'au trimisŭ 22 de gendarmĭ.

Sĕ se facă lumină!

In trista afacere electorală din ţéra Moţilorŭ, primimŭ dela unŭ fruntaşŭ românŭ cu posiţiă de acolo o întîmpinare, pe care ne rógă sĕ-o publicămŭ, apelândŭ la liberalismulŭ redactorului fóiei nóstre. Voimŭ sĕ-i dămŭ o dovadă despre acestŭ liberalismŭ şi de aceea dămŭ locŭ întîmpinărei sale, mai alesŭ că printr'ênsa credemŭ, că se va face şi mai mare lumină asupra referinţelorŭ dintre cărturarii noştri din părţile muntene. Eată-o:

Munţii Apusenĭ, în Iunie 1887.

Onorate Domnule Redactorŭ!

„Moţulŭ" din Munţii Apusenĭ în N-rulŭ 110 alŭ „Gazetei Transilvaniei" de nou s'a produsŭ.

Până ce dênsulŭ prin articlulŭ sĕu din N-rulŭ 54 a dusŭ la cale aceea ce nu i-a fostŭ succesŭ întregei cete a Maghiarilorŭ, adecă înăsprirea relaţiunilorŭ între cei doi advocaţĭ românĭ din Abrudŭ, de sigurŭ nu spre binele obştei românescĭ, până atuncĭ resultatulŭ articlului sĕu de mai susŭ va fi de sigurŭ o scisiune completă între partida onorabilă a lui Andreica, Dr. Basiliu Preda şi altorŭ ómenĭ de bine şi de inimă şi între partida din tufă a Moţului, şi a unora ejusdem farinae într'unŭ timpŭ când arŭ trebui sĕ fimŭ toţĭ într'unŭ cugetŭ şi o simţire şi când prin urmare orĭce producere de desbinare ne póte numai nespusŭ de multŭ strica.

Advocatulŭ Gerasimŭ Candrea din Câmpenĭ venindŭ acasă dela congresulŭ bisericescŭ, unde dênsulŭ nevorbindŭ nimica lasă a fi basată presupunerea, că dênsulŭ prin Sibiiu se ocupă numai cu alte lucrurĭ şi înţelegêndŭ, că colegulŭ sĕu, Dr. Basiliu Preda, ar fi subscrisŭ unŭ flécŭ de „nyilatkozat", s'a grăbitŭ ca şi când patria ar fi în periculŭ şi ca şi când advocatulŭ Basiliu Preda ar fi trădatŭ naţiunea a denunţa încă pe cale telegrafică subscrierea acelui flecŭ redacţiunei „Tribunei", astfelŭ încâtŭ numai bunului simţŭ alŭ domnilorŭ dela »Tribuna" este de a se mulţămi că nu s'a întêmplatŭ scandalŭ.

Óre este frumosŭ, óre este onestŭ, óre este consultŭ ca unŭ advocatŭ românŭ sĕ denunţe pe colegulŭ sĕu, pe unŭ altŭ advocatŭ românŭ, mai alesŭ atuncĭ, când acestŭ din urmă părăsindu-şĭ familia şi agendele sale multifarie ia parte şi încă pe spesele sale la conferinţa naţională din Sibiiu? Óre rivalitatea nobilă constă în a trage în tină pe colegulŭ sĕu şi nu în a emula cu dênsulŭ în sciinţă, în diligenţă, în purtare onestă şi morală? Óre este advocatulŭ Gerasimŭ Candrea chiămatŭ şi îndreptăţitŭ de a blama sub nume anonimŭ pe colegulŭ sĕu, pe advocatulŭ Dr. Basiliu Preda şi pe alţii?

Advocatulŭ Gerasimŭ Candrea, care dela conferinţa naţională din Sibiiu din anulŭ 1881, la care a luatŭ şi dênsulŭ parte ca delegatŭ, s'a dusŭ deadreptulŭ la alegerea din Trăscău, care la alegerea din anulŭ 1884 din Trăscău nu numai că asemenea a luatŭ parte ci a fostŭ în legătură cu fratele sĕu notariulŭ din Vidra şi cu szolgăbirĕuinŭ, amiculŭ sĕu intimŭ, motorulŭ principalŭ, că muntenii s'au blamatŭ luândŭ parte la alegere în numĕrŭ considerabilŭ — care atuncĭ, când şi celŭ mai sĕracŭ Câmpănarŭ a preferitŭ mai bine de a răbda fome decâtŭ de a şĭ da casa pentru scóla ungurésca, nu s'a sfiitŭ a da în chiriă casa sa cumpărata cu banĭ împrumutaţĭ verisimulŭ cu acelŭ scopŭ numai cu puţinŭ mai 'nainte — scolei înfiinţânde unguresci şi prin aceea a face posibilă realisarea înfiinţărei scólei maghiare de statŭ în Câmpenĭ, a cărei înfiinţare din lipsa de cvartirŭ era pe aci a se abandona pentru totdéuna, prin aceea a deschide drumŭ largŭ maghiarismului în munţii apusenĭ şi a pune basa nimicirei scolei române din Câmpenĭ, o faptă, care a stricatŭ Românismului nespusŭ de multŭ în totŭ casulŭ mai multŭ decâtŭ subscrierea unui milionŭ de flecurĭ de »nyilatkozat" şi tóte aceste pentru o arendă anuală numai de trei sute florenĭ v. a. o sumă care cu privire la valorea scădută de acuma a banilorŭ nu e cu multŭ mai mare decâtŭ suma primită de Iuda, — care chiar şi în adunarea conchiămată pentru alegerea ablegaţilorŭ la conferinţa din Sibiiu a propusŭ şi mijlocitŭ votulŭ de încredere szolgăbirĕului, cu tóte că acésta propunere a sa s'a potrivitŭ cu scopulŭ adunărei ca pumnulŭ cu ochiulŭ, — care .... insé destulŭ acuma deodată. Acestŭ omu este dintre toţĭ locuitorii munţilorŭ apusenĭ celŭ mai puţinŭ chiămatŭ şi celŭ mai puţinŭ îndreptăţitŭ de a ataca şi blama pe alţii.

Ce crimă naţională a comisŭ advocatulŭ Basiliu Preda şi ceilalţĭ bărbaţĭ onorabilĭ şi de frunte cu subscrierea unui flecŭ?

Cine cunósce capacitatea de conceptŭ a solgăbirĕului din Câmpenĭ póte garanta din capulŭ loculuí, că tema acelui flécŭ póte nu numai advocatulŭ Gerasimŭ Candrea fără şi cea mai fricósă găină a s'a linistitŭ durmi. Cuprinsulŭ aceluia nu e altceva decâtŭ unŭ „nesze semmit, fogd meg jól" şi décă cumva solgăbirĕul ar avé voiă de a se folosi de acelŭ flécŭ, e sigurŭ că-o va păţi ca Ţiganulŭ cu racii, căcĭ precum Ţiganulŭ racii, aşa va avea şi solgăbirĕulŭ pe alegĕtorĭ numai pe hârtiă.

Sub astfelŭ de împrejurărĭ de sine se înţelege, că lucrulŭ celŭ mai consultŭ ar fi fostŭ de a aştepta alegerile şi numai după aceea a blama pe aceia, carĭ meritau blamarea, adecă pe votisanţii românĭ, dér după ce Moţul a fostŭ convinsŭ, că cei subscrişĭ şi cu deosebire advocatulŭ Basiliu Preda după enunţarea pasivităţii nu vorŭ lua parte la alegerĭ, s'a grăbitŭ a nu rĕmâné în pagubă cu denunţarea.

Onorate Domnule Redactorŭ! Sĕ mĕ ierţĭ, dér până ce noi în locŭ de a ne ierta unii altora greşelĭ mai micĭ şi în locŭ de a forma o falangă puternică contra inimicilorŭ comunĭ, ne vomŭ spiona, suspiţiona şi denunţa unii pe alţii, până ce Domnia Ta Domnule Redactorŭ, în onestitatea şi bunătatea inimei Domniei Tale, vei privì pe fiesce-care fără deschilinire de asemenea bunŭ şi onestŭ, vei lua tóte de banĭ bunĭ şi nu vei face alegere între corespondenţĭ până ce foile nóstre publică cu o mare uşurătate, ce în foile străine nu se întêmplă, articulii tendenţioşĭ şi plinĭ de personalităţĭ ca cei a unui »Moţŭ", care prin procederea s'a de sigurŭ nu face onore acelui nume, până atuncĭ prin o astfeliu de procedere mai multŭ se strică decâtŭ se folosesce causei române.

Dixi et salvavi animam meam. *A. B.*

Mai întâiu de tóte declarămŭ scriitorului, că este în mare rĕtĕcire, décă crede că nouĕ numai unŭ singurŭ „Moţŭ" ne scrie. Ar fi tristŭ décă numai uniculŭ s'ar interesa de sórtea poporului muntênŭ şi, fiă ḑisŭ spre onórea acestuia, suntŭ mai mulţĭ Moţĭ, carĭ ne ţinŭ în curentŭ despre cele ce se petrecŭ în munţĭ.

Câtŭ pentru „fleaculŭ" de „nyilatkozat", ce l'au pututŭ subscrie, după cum logicŭ urméză, totŭ numai nisce flécurĭ de ómenĭ, ne pare rĕu că aḑi nu ne mai permite nicĭ timpulŭ, nicĭ spaţiulŭ sĕ ne ocupămŭ mai de aprópe cu elŭ şi cu afirmările din întîmpinarea de mai susŭ. Dér credemŭ, că unŭ astfelŭ de „flécŭ", pentru care se mai pretinde încă şi „bunŭ sêmţŭ", merită sĕ fiă tractatŭ mai pe largŭ, şi cu tótă seriositatea şi de aceea ne reservămŭ a rĕspunde în numĕrulŭ viitorŭ.

Lista de subscripţiune,

deschisă de „Gazeta Transilvaniei" pentru comunele române din Ardelŭ nenorocite prin incendiu şi inundare.

Au mai incursŭ:

prin nobila stăruinţă a d-nei Elena G. Popŭ Longinŭ, pe lista d-sale:

D-na Elena Popŭ Longinŭ . . .	5 fl.	
Dela următorii domnĭ din Sĕlagiu:		
George Popŭ de Băsescĭ	5 fl.	
Alecsiu Anonymus		50 cr.
Vasile Gavrişiu preotŭ în Odeştĭ .		50 cr.
Mihaiu Popŭ	2 fl.	
Ioanŭ Vasvari preotŭ în Bêrsĕulŭ de josŭ		60 cr.
Iuliu Lobonţŭ preotŭ în Gârdanĭ .		50 cr.
Teodorŭ Laszlofi		50 cr.
Grigore Popŭ preot în Salâţigŭ . .		50 cr.
Demetriu Suciu advocatŭ	2 fl.	45 cr.
Ioanŭ Ciurcaşiu preotŭ în Moţişŭ .	1 fl.	
Petru Caba preotŭ în Cheudŭ . .		50 cr.
Ioanŭ Popŭ preotŭ în S.-Uilacŭ . .		45 cr.
Ioanŭ Maiorŭ		50 cr.
Totalŭ dela d-na El. Popŭ Longinŭ	20 fl.	
Din Braşovŭ dela următorii d-nĭ:		
Silvestru Moldovanŭ, prof. . . .	1 fl.	
Florea Pernea	1 fl.	
Vasile I. Mittocŭ	1 fl.	
Teodorŭ Christianŭ	1 fl.	
C. Voicu	1 fl.	
Suma	25 fl.	

Adăugêndŭ la acésta suma din nr. 118 alŭ „Gaz. Trans." Lei noi 1220 şi 242 fl. 43 cr.
(Va urma). Totalŭ Lei n. 1220 267 fl. 43 cr.

Le mulţumimŭ generoşilorŭ contribuitorĭ în numele nenorociţilorŭ, dorindŭ ca nobilulŭ lorŭ esemplu sĕ afle imitatorĭ pretutindenea.

(Va urma).

Scirĭ militare.

Rusia. Representantulŭ din Petersburgŭ alŭ lui Nordeufeld a comunicatŭ agentului sĕu din Bucurescĭ, că între elŭ şi între guvernulŭ rusŭ s'a încheiatŭ unŭ contractŭ de a furnisa 400 mitraileze pentru infanteria rusésca.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 14 Iunie. — Fóia oficială publică retragerea secretarului de statŭ în ministeriulŭ cultelorŭ Gedeonŭ Tanarky, decorându-se totodată cu mica cruce a ordinului Sf. Stefanŭ, şi în acelaşĭ timpŭ numirea lui Berzeviczy ca secretarŭ de statŭ.

BELGRADŬ, 14 Iunie. — Unŭ ucazŭ regescŭ confirmă noulŭ cabinetŭ. Risticĭ a luatŭ preşedinţia şi portofoliulŭ esternelorŭ,

BERLINŬ, 14 Iunie. — Impĕratulŭ a părăsitŭ după améḑĭ patulŭ.

DIVERSE.

Lumina electrică din Petersburgŭ este póte unica în felulŭ sĕu până astăḑĭ. Palatulŭ de iarnă alŭ Ţarului e iluminatŭ cu 12,000 lămpĭ electrice; afară d'astea în curte şi în piaţa din faţa acestui grandiosŭ palatŭ mai suntŭ 56 lămpĭ arcate. Maşinele pentru producerea acestei colosale cantităţĭ de lumină suntŭ în beciurile palatului; aci suntŭ 26 maşine dinamice şi mai multe maşine de reservă. Stradele mai elegante ale Petersburgului suntŭ deasemenea iluminate electricŭ, precum şi mai multe case particulare şi prăvălii.

Necrologŭ. — In Lunea Rosaliilorŭ a rĕposatŭ în Reciţa-Montană d-na *Ecaterina Simu*, născ. *Cadia'* în etate de 29 anĭ şi 9 lunĭ, lăsând în vĕduviă pe nemângăiatulŭ sĕu soţŭ *Ioanŭ Simu* cu 5 copii orfanĭ. Rĕmăşiţele pămêntescĭ ale rĕposatei s'au înmormêntatŭ la 8 Iuniu n. c. în cimiterulŭ gr. or. din Reciţa-Montană.

Fiă-i ţĕrîna uşóră!

Rectificare. In Nr. de erĭ alŭ fóiei nóstre, în procesulŭ verbalŭ alŭ conferenţei din Băsescĭ, colóna 2, şirulŭ 9 de susŭ, s'a greşitŭ din causa manuscriptului numele d-lui advocatŭ din Cehulŭ-Silvaniei, care este a se ceti corectŭ **Demetriu Suciu**, ér nu »Puciu".

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 13 Iuniu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	102 25	Bonurĭ croato-slavone	104 50
Rentă de hârtiă 5%	88.05	Despăgubire p. dijma de vinu ung.	99.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151 25	Imprumutulŭ cu premiu ung.	123.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 —	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122 60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 50	Renta de hârtiă austriacă	81 15
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	116 50	Renta de arg. austr.	82 95
Bonurĭ rurale ungare	104.70	Renta de aurŭ austr.	112 90
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.70	Losurile din 1860	137.75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 50	Acţiunile băncei austro-ungare	885 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50	Act. băncei de creditŭ ung.	286.—
Bonurĭ rurale transilvane	104 70	Act. băncei de creditŭ austr.	289.80
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 96
		Napoleon-d'orĭ	10 07
		Mărcĭ 100 imp. germ.	62.35
		Londra 10 Livres sterlinge	128 05

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 30 Maiu st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	91 3/4	92 1/4
Renta rom. amort. (5%)	94 3/4	95 1/4
» convert. (6%)	88—	88 1/2
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	——	——
Credit fonc. rural (7%)	106 1/2	107—
» „ „ (5%)	90—	91—
» » urban (7%)	103 1/2	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	87—	87 1/2
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.25	14.75
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.00	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 14 Iuniu st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.72
Argint romanesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	10.03	»	10.07
Lire turcescĭ	»	11.35	»	11.40
Imperialĭ	»	10.35	»	10.40
Galbenĭ	»	5.90	»	5.94
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	114.—	»	116.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Dela comitetulŭ centralŭ electoralŭ alŭ com. Braşovŭ.

Nr. 26—1887.

Publicaţiune.

Deórece Maiestatea Sa c. r. apostolică a binevoitŭ a conchema cu prea înaltulŭ rescriptŭ din 26 Maiu a. c. dieta viitóre pro 1887—1892 pe **26 Septemvre a. c.** şi deórece Escelenţa Sa D-lŭ ministru de interne prin emisulŭ din 26 Maiu a. c. Nr. 32842—II ca terminŭ pentru alegerile dietalĭ comune, a hotărîtŭ unŭ terminŭ de 10 dile din 17—26 Iuniu a. c., de aceea subscrisulŭ comitetŭ centralŭ electoralŭ a determinatŭ **diua de 19 Iuniu a. c.** ca diuă pentru alegerile, ce suntŭ de a se îndeplini în ambele cercurĭ electorale, supuse acestui comitetŭ centralŭ electoralŭ, pe basa §-luĭ 57 art. de lege XXXIII din anulŭ 1874.

Pentru conducerea alegereĭ şi pentru adunarea voturilorŭ s'au esmisŭ următórele comisiunĭ:

In cerculŭ I. electoralŭ, cu loculŭ de alegere în Hermanŭ:
Carol Schnell de preşedinte,
Christian Porr de vice-preşedinte,
Petru Horvath de secretarŭ,
Ioanŭ Gavruşiu de secretarŭ locţiitorŭ.
Stefanŭ de Domokos de secretarŭ locţiitorŭ.

In cerculŭ II-lea electoralŭ, cu loculŭ de alegere Ghimbavŭ:
Iosifŭ Dück de preşedinte,
Dr. Herell Henricŭ de vice-preşedinte,
George Nicolaus de secretarŭ,
Merthes Ioanŭ de secretarŭ locţiitorŭ,
Paulŭ Meedt de secretarŭ locţiitorŭ.

Pentru darea voturilorŭ cu referinţă la singuraticele comune s'a statoritŭ următorulŭ şirŭ:

In I. cercŭ electoralŭ:

1. Hermanŭ. 2. Sânpetru. 3. Rêşnovŭ. 4. Purcărenĭ. 5. Zizinŭ. 6. Tărlungenĭ. 7. Satulungŭ. 8. Cernatŭ. 9. Turcheşiu. 10. Bacifalău.

In II. cercŭ electoralŭ:

1. Ghimbavŭ. 2. Cârstianŭ. 3. Reşnovŭ. 4. Vulcanŭ. 5. Codlea. 6. Hălchiu. 7. Nou. 8. Crizbavŭ. 9. Bodŭ. 10. Feldióră. 11. Rotbavŭ. 12. Măieruşiu. 13. Apaţa.

Alegerea începe la **19 Iuniu a. c. înainte de prândŭ.** Fiă-care alegĕtorŭ cercualŭ póte recomanda candidaţĭ dietalĭ; acéstă recomandaţiune trebue sĕ se dea în scrisŭ preşedintelui pentru alegerĭ, séu în diua dinainte de alegere, séu la o jum. de óră după începerea alegereĭ.

Decă preşedintele pentru alegerĭ ordonéză votarea în sensulŭ legei, atuncĭ aceea începe diminéţa la 9 óre.

Votisarea se face publicŭ şi nominalŭ amĕsuratŭ §-luĭ 75 art. de lege XXXIII anulŭ 1874 şi §§-lorŭ ce stau în legătură cu acésta.

Ceea ce se aduce la cunoscinţa tuturorŭ cu aceea observaţiune, că alegerea se va efectui în casa comunală a respectivului locŭ de alegere, şi că este opritŭ a veni la alegere cu bâte séu arme.

Din şedinţa comitetuluĭ centralŭ electoralŭ alŭ comitatului Braşovŭ, ţinută în 7 Iuniu 1887.

Iuliu de Roll, vicecomite şi preşedintele comitetului centralŭ.

Dr. Fridericŭ Jekel, secretarŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealŭ	—	—	—	1.14
	—	9.12	—	—
Timişŭ	—	9.35	—	1.45
Braşovŭ	—	10.12	—	—
	7.20	—	4.01	2.32
Feldióra	7.57	—	4.47	—
Apatia	8.24	—	5.28	—
Agostonfalva	8 47	—	5 59	—
Homorodŭ	9 29	—	6.49	—
Haşfaleu	9 37	—	8.35	—
Sighişóra	10 53	—	9.02	—
	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11.34	—	9 56	—
Mediaşŭ	12.03	—	10.37	—
Copsa mică	12.26	—	10 59 / 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blaşiu	1.11	—	12 16	—
Crăciunelŭ	1 23	—	12.33	—
Teiuşŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2 [illegible]8	—
Vinţulŭ de susŭ	2.49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4 51	—
Apahida	5.01	—	5.28	Trenu de persone
Clusiu	5.21	—	5 56	
	—	6 01	—	6 37
Nedeşdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbău	—	—	—	7.14
Aghirişŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7 56
Huiedin	—	7.12	—	8 18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9.34
Rév	—	8.20	—	9.53
Mező-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Várad-Velinţe	—	—	Trenŭ de persóne	10.57
Oradia-mare	—	9.11		11 07
	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10 05	6 33
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2 —	7.40	6 18	—
Szolnok	11 05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12 02	—
Oradea mare	4.[illegible]2	7.11	4.78	2 01	—
Várad-Velencze	—	—	—	2 08	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	2 19	—
Mező-Telegd	—	7.33	—	2.41	—
Rev	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriş	—	—	—	5.53	—
Ghirbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedeşdu	—	—	—	6.20	—
Clusiu	—	10.31	—	6 38	—
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1 11	—	—	—	10.—
Uiora	1 18	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Blaşŭ	3 03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copşa mică	4.01	—	—	—	2.13
Mediaşŭ	4 20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sighişóra	5.42	—	—	—	4.32
Haşfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Agostonfalva	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8 23
Feldióra	9 06	—	—	—	9 02
Braşovŭ	9.46	5.37	—	—	9.52
	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealu	—	6.47	—	—	—
	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4 22
Şibotŭ	1.01	—	4.51
Orăştia	1 32	—	5 18
Simeria (Piski)	2 32	—	6 15
Deva	2 52	—	6.35
Branicica	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5.30	—	8 46
Bĕrzova	6.27	—	9 33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulişŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovaţŭ	8.28	—	11 25
Aradŭ	8.42	9.17	12 31
Szolnok	—	2 32	4 [illegible]9
	—	—	5 [illegible]2
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovaţŭ	4 43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulişŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5.41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicica	9.19	10.17	—
Deva	9.51	10 42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	—
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9 08

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8 36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Haţegŭ	—	—	4 16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Baniţa	—	—	6 40
Petroşenĭ	—	—	7.12

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	—	—	6.10
Baniţa	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7.37
Pui	—	—	8.20
Haţegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ